

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitvlaria Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

XXXIV. Synodi Pistensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

legem, sed coloni vel servi de sua advoca-
tione legem componat; nisi forte ipse
eum in hoc induxerit qui contra nostrum
fecerit bannum. Hanc autem nostram de
presenti tempore constitutionem, salva
in postmodum, ut diximus, ex hoc præ-

decessorum nostrorum constitutione, &
in palatio nostro & in civitatibus & in
mallis atque in placitis seu in mercatis re-
legi, ad cognitari, & observari manda-
mus.

TITVLVS XXXIV.

Synodi Pistensis.

IN nomine sanctæ & individue Trinitatis, Karolus gratia Dei Rex,
& Episcopi, Abbates quoque, & Comites, ac ceteri in Christo re-
nati fideles, qui ex diversis provinciis super fluvium Sequanam, in lo-
cum qui Pistis dicitur, ubi exigentibus peccatis nostris aliquandiu se-
des fuit Nortmannorum, convenimus anno incarnationis dominicæ
DCCCXLII. anno verò XXXIII. regni Domni nostri Karoli Regis glo-
riose, Indictione decima.

CAP. I.

REges & Episcopi qui ante nos fue-
runt, ducti amore & timore divino,
cum ceterorum fidelium Dei consilio at-
que consensu plura statuerunt capitula,
providentes qualiter sancta Dei Ecclesia
statum debitum & honorem & regni ha-
bitatores in omni statu & ordine haberent
legem atque iustitiam. Nos etiam pro
qualitate rerum & opportunitate tempo-
rum quædam huic causæ convenientia ca-
pitula superaddidimus. Sed diabolo fata-
gente supervenientibus perturbationibus
tam à paganis quam à nomine tenus Chri-
stianis miserabiliter excitatis, incepta bo-
na defecerunt, & in tantum in hoc regno
mala horribilia increverunt ut in nobis vi-
deamus & sentiamus completum quod
olim est per Prophetam prædictum, *Ter-*
ram vestram in conspectu vestro alieni devo-
ravit, & erit sicut in vastitate hostili, &
pervenit gladius usque ad animam; quo-
niam alieni insurrexerunt in nos, & fortes
quæsierunt animas nostras, & non pro-
posuerunt Deum ante conspectum suum,
contra quos defensionem paravimus; sed
defensionis auxilio, sicut necesse fuerat,
hactenus adjuti non sumus. Vnde com-
pellente cordis dolore nobis est exclaman-
dum quod Rex bonus obsidionis angustia
tribulatus exclamavit dicens: Dies tribu-
lationis & blasphemie dies iste, venerunt fi-

lie usque ad partum, & vires non habet
parturiens. Hæc omnia vidimus, sensimus,
& dolemus: quia cum hostes irruerunt,
defensores nostri parati sunt, sed ad præ-
parata non convaluerunt: quia illum spi-
ritum sanctum, qui requievit super adju-
tores in opportunitatibus in tribulatione
Christum Dominum nostrum, vel quem
per impositionem manus episcopalis in
consignatione accepimus, contristatum
malignis operibus à nobis effugavimus, spi-
ritum scilicet consilij & fortitudinis, quem
quia ita ut nobis necesse fuerat non habe-
mus, ideo contra inimicos nostros stare
viriliter & vincere fortiter non valemus.
Quæ utraque sibi necessariò sunt conjun-
cta: quia neque virtus sine consilio, nec
consilium sine virtute utilis esse potest.
Quid igitur profunt qui per consilium præ-
parantur, dum ad prælium per fortitudi-
nem non procedunt? Filix quippe usque
ad partum veniunt quando apta consilia
usque ad desiderium efficiendi operis pro-
cedunt; sed virtutem non habet partu-
riens, quia dum infirmus quisque consilia
concepit, hæc ad utilitatem aliquantam
per partum operis non producit. Vide-
mùsque impletum quod à Domino est an-
tè prædictum populo contra voluntatem
suam facienti: Anathema in medio tui: non
poteris stare coram inimicis tuis. Qui contra
placatus placentibus sibi dixit: Nullus sta-
bit contra vos. Sed & ideo terram nostram

Iosue 7.

Deut. 11.

in conspectu nostro alieni devorant, quoniam alienos à Deo diabolos, effugata gratia sancti Spiritus, in animas nostras recepimus. Ideo terra nostra deserta est sicut in vastatione hostili, quia flores & fructus fidei, spei, & caritatis, & humilitatis, & castitatis, & sobrietatis, ac ceterarum virtutum ab agro cordis nostri devastavimus, & pro illis spinas vitiorum & urticas peccatorum, & cicutas vanitatis in nobis ipsis, etiam laborantes ut iniquè agamus, non infrescere solum sed incrementare cum studio fecimus. Ideo habitatores terræ occisi & fugati sunt, quia nos ipsos peccati gladio occidimus, & omnia bona quæ nobis Dominus sive in intellectu naturali, sive in doctrina, sive in divitiis, sive in honoribus, sive in familiaritatibus quas nobis contulit apud nobis potentiores, ad carnis voluptates convertimus, & nos & omnia quæ nobis Dominus dedit ab illius voluntate, pro qua nobis facienda illa donavit, avertimus. Quod unusquisque potest in seipso recognoscere, si etiam de singulis membris suis cogitaverit quid fecit & quid facit, quod Deus ad operandam suam salutem donavit. Et sicut de membris corporis inveniet apud seipsum, ita de membris animæ poterit invenire, quæ per spiritalia vitia dispergit atque disperdit, & spiritalia in se virtutes à Deo sibi conlatas aut effugat aut conculcat. Ideo Ecclesiæ & villæ incensæ sunt, quia ignis avaritiæ & rapacitatis, atque invidiæ, & adulteriorum, ac ceterarum immunditiarum, non solum per naturalem sexum, sed etiam per eum sexum qui est contra naturam, sine penitentia & sine respicientia in nobis exarsit & ardet. Et quoniam illum spiritum qui super humilem & quietum & sermones suos trementem requiescit, per superbiam & inobedientiam ac præsumptionem à nobis expulimus, ideo sanctorum ac protectorum nostrorum corpora de sepulchris suæ requiectionis effossa sunt. Et quia nos spiritui maligno juxta Dei permissionem potestatem habenti & super nos ascendenti non resistimus ut fugiat à nobis, ideo servi & ancillæ Dei de locis suis expulsi sunt, & nos de quiete cœlestis paradisi & de consortio cœlestis Ecclesiæ, id est, angelorum sanctorum, ejecti sumus, nisi per dignos penitentiae fructus ad hæc unde cecidimus redeamus. Et quia nos tales effecimus de quibus Dominus per

Esa. 1.

Prophetam dixit, *causa viduæ non ingre-*

ditur ad eos, quia sic apud nos est facta venalis justitia ut ad eam nemo possit pervenire nisi viam ei aperuerint munera, ideo vota fidelium & pretia peccatorum, quæ sacris locis conlata fuerunt, propter peccata nostra de hoc regno sunt penitus exportata, & vendentes justitiam & veritatem, & in his scilicet ipsum Christum, qui est nobis à Deo factus justitia, & qui dixit *Ego sum Veritas*, nisi dignè penituerint, cum Iuda traditorè Christi æterna expectant incendia. Et quia sanguinem tetigit, id est, culpæ culpis adjunctæ sunt, & sicut scriptum est, adulterium & homicidium & mendacium & furtum & perjurium inundaverunt, & iniquitates nostræ supergressæ sunt capita nostra, ideo nobiles nostri & de episcopali ordine & de aliis ordinibus interierunt, & capti cum maximo detrimento & regni & Ecclesiæ sunt aut redempti aut interempti. Et quia nos per peccata nostra à terra viventium peregrinati sumus, idcirco, sicut scriptum est, *Propheta & Sacer-* Hier. 14.
dos ierunt in terram quam ignorabant. Et post hæc omnia, pius pater, cujus multis Thren. 3.
miserationibus non sumus consumpti, quia non defecerunt miserationes ejus, materna pietate nos flagellat, & expectat ut ipsa vexatio donet intellectum auditum nostro, quia illa credere nolumus quæ per Scripturas nobis se illaturum promissit, si illius voluntatem non fecerimus. Et ostendit nobis in exterioribus vastationibus quæ de interioribus depopulationibus intelligere debeamus, & intellecta ad illum redeamus & credamus quia iterum nobis in Scriptura multipliciter promissit. inter quæ veraciter sicut Veritas dixit *Reverimini* Malac. 1.
ad me, & ego revertar ad vos. & : Quare moriemini in peccatis vestris? Et quia non credidimus promittenti, credamus tandem aliquando vel juranti. *Vro ego, dicit* Ezech. 18.
Dominus, nolo mortem peccatoris, sed ut convertatur & vivat. Et nisi conversi fuimus, sicut jam videmus, gladium suum vibravit, arcum suum, id est, vindictam tetendit, & paravit ad exercendam duriorē vindictam. Sicut item de reprobis dictum est: *Ignis, sulphur, & spiritus pro-* Psal. 10.
cellarum, pars calicis eorum. Et hoc quod videmus & sentimus pars est vindictæ: quia majora & plura & graviora venient super nos, nisi fuerimus conversi, ut scriptum est: *Pugnabit pro eo orbis terrarum contra* Sap. 5.
insensatos. Unde sicut dicit Apostolus. *Sicut exhibuimus membra nostra arma iniqui-* Rom. 6.

tatis peccato ad servendam immunditiae & iniquitati, ita exhibeamus membra nostra servare justitiae in sanctificationem. Quia stipendia, id est, retributio peccati, mors, gratia autem Dei pro bonis operibus ipsa donata est vita aeterna. Et sicut quando solemus de istis frequentibus itineribus reverti ad mansiones nostras detonsi & delavati cum drappis & calciamentis depannatis, & tunc nos reficimus & reparamus, ita vel nunc reparemus nos per cor contritum & humiliatum, & per confessiones ex puro corde, & per benignitatem mentis, & per concordiam cum Dei voluntate, quia per discordiam & regnum istud temporale imminutum & penè desertum, & aeternum regnum perditum habemus. Quia nec omnes Reges esse possumus, nec Regem super nos à Deo constitutum, quia, sicut scriptum est, imposuit homines super capita nostra, habere sustinemus, non attendentes quia, sicut dicit Apostolus, non est potestas nisi à Deo; & qui potestati resistit, Dei ordinationi resistit. Quoniam Deus, qui essentialiter est Rex Regum & dominus dominantium, participatione nominis & numinis Dei, id est, potestatis suae, voluit & esse & vocari Regem & Dominum pro honore & vice sua Regem in terris. Et sicut archangelus, qui nunc est diabolus, cum suis sequacibus, quia per humilitatis subjectionem conditori suo subditus esse noluit, & per aequalitatem caritatis coangelis suis socius esse despexit, de caelo cecidit, ita & illi qui potestati à Deo constitutae propter Deum & in Deo subiecti esse nolunt, & pares vel coaequales in regno habere non sufferunt, (per quam debitam subjectionem & paralem aequalitatem Dei amici & angelorum confortes esse poterant) subiecti diabolo & Dei inimici constituuntur. Quapropter de diabolo scriptum est: *Ipsa est Rex super universos filios superbia.* & illius subiectis Dominus, apud quem non est vicissitudinis obumbratio, quandiu in ipso malo perseverant, semper in evangelio dicit: *Vos ex patre diabolo estis.* non quia à diabolo sunt facti aut generati, sed quia diabolum sunt imitati. Reparemus ergo nos per poenitentiam & confessionem, & per elemosinas, unusquisque secundum possibilitatem suam, & quantum quisque se recognoscit à Deo aruisse per culpas, tantum bibat compunctionis suae lacrymas. Et tunc proficient in aqua ista quas facimus firmitates, si per bona opera destruxerimus,

quas in nobis destruxerunt peccata, virtutum munitiones. Quae & tunc proficient si mala quae fecit quis prius prout poterit emendaverit, aut rapta solvendo, aut per indulgentiam deprecando, aut mala cetera per dignam poenitentiam abolendo. Et tunc proficient si inante se custodierit ne de illis se fordiderit de quibus se emundavit, quia scriptum est: *Lavamini mundi estote. auferite malum cogitationum vestrarum ab oculis meis, dicit Dominus. quiescite agere perverse, discite benefacere.* quia qui se bonis operibus & lacrymis & orationibus à peccato mundat, & iterum gravia peccata perpetrat, talis est, ut sanctus Petrus dicit, sicut porcus qui se lavat in luto, & sicut canis qui remanducat vomitum suum. & timere debet ne ipsas lacrymas in conspectu Dei reddat immundas, per quas mundari potuit à peccatis. Quae non dicimus ut si iterum aliquis ceciderit post confessionem in peccatum, ut in peccatis quasi desperatus jaceat, sed ut à peccatis quantum potest se caveat. Et si fragilitate ceciderit, (quia scriptum est, *Numquid qui cadit non adiciet ut resurgat?*) Psal. 40. dicat, Nunc coepi, & per immutationem dexteræ excelsi semper per poenitentiam resurgat, ne illum ultimus dies in peccatis inveniat, & sine fine perditus fiat.

I I.

Vnde quia solent medici, quando generalis infirmitas vel morbus in terram venit, generalem medicinam conficere, unde omnes possint sanari, ita nunc communiter hanc medicinam cooperante & mediante Domino statuimus ad recuperandam & conservandam sanitatem nostram, ne & in isto seculo gravius affligamur, & in futuro seculo, quando de isto corpore exierimus, aeternis tormentis cruciemur. Id est, ut unusquisque Episcopus in sua parrochia, & Missi in illorum missaticis, & Comes in illorum comitatibus, cum maximo studio & summa diligentia curam habeant ut quicumque raptores & deprædatores ibi sunt, cujuscunque homines sint, ad rationem deducantur, ut secundum legem quae ibi malè facta habent emendent, aut solvant secundum legale placitum, aut per indulgentiam sibi impetrent perdonari. Et Episcopi, secundum qualitatem & quantitatem peccatorum, absque acceptione personarum, rapacibus & his similibus vitiis nominatis & convictis poenitentiae leges injungant, inspecta discretione & qualitate, prout cui-

Rom. 13.

Iob. 41.

Ioan. 8.

que ad salutem viderint expedire. Ad quæ specialiter exequenda quædam de pluribus capitulis prædecessorum Regum & synodaliū hic ponere dignum & necessarium duximus; commonentes Episcopos, Missos, & Comites ut illa capitula quæ inde ante hos annos in unum collecta fuerunt, & in Carisiaco Episcopis & Missis nostris per universum regnum nostrum ad exequendum donavimus, sed & illa quæ consensu fidelium nostrorum fieri iussimus quando cum fratre nostro Hlothario glorioso Imperatore apud Valentianas loquuti fuimus, & fidelibus nostris denunciari & observare præcepimus, ad præsentiam reducant, & illa relegant. Et quia hæc pauca hic brevitate causa subscripsimus, in talibus rebus quæ eis advenerint ad emendandum, & hic inde capitula non invenerint, per illa & per alia capitula regia & synodalia, quæ emendanda sunt & emendanda perviderint, emendare procurent. Si verò & juxta diabolicam calliditatem & secundum humanam fragilitatem nova quæcunque acciderint, quia nova morborum genera nova quærunt medicamentorum experimenta, morem sequentes prædecessorum nostrorum, sancti Spiritus gratia illustrati, contra venena diaboli ministrare curabimus medicinalia antidota Christi.

III.

Communi placito constituimus ut usque ad Missam sancti Remigij, id est, Kalendas Octobris, spatium habeant illi qui in istis temporibus istas deprædationes & alia malefacta criminaliter & publicè fecerunt, ut inde & apud Deum & apud eos quibus malè fecerunt se pacificent. Et quisquis hoc non fecerit, bannum nostrum dupliciter componat. Scilicet ut quia postquam illas rapinas & alia malè facta in Carisiaco, & postea apud Confluentes cum dilecto fratre nostro Hludouico glorioso Rege & nepote nostro Hlothario forbanivimus, & post istum bannum per consensum omnium factum illa emendare, sicut eis spatium dedimus, noluerint, & omnia quæ commiserunt legaliter componere compellantur, & per publicam penitentiam secundum sacros canones Deo & Ecclesie in quam peccaverunt satisfaciant. Quibus si obedire noluerint, aut per fidei iussores ad præsentiam nostram perducantur, aut omnia quæ in regno nostro habent, in bannum nostrum mittantur, & episcopali auctoritate à communi ecclesia-

fica & omnium fidelium societate excludantur.

IV.

De honore autem Ecclesiarum ac servorum Dei, & de rapinis atque aliis malis seu præsumptionibus ab ista die & in reliquum compescendis, capitula avi & patris nostri temporibus constituta hic subungere, & ut omnimodis observentur ex banno nostro præcipere dignum & necessarium duximus. Scriptum est enim in illis capitulis. Si quis infra regnum rapinam fecerit, aut cuiquam nostro fideli ejusque homini aliquid vi abstulerit, in triplo cui aliquid abstulit legibus componat, & insuper bannum nostrum, id est sexaginta solidos nobis persolvat. Postmodum verò ante nos à Comite adducatur, ut in bastonico vel in alio carcere trusus usque dum nobis placuerit poenas luat. Nam si publicè actum fuerit, publicam inde agat penitentiam, quoniam raptores, ut ait Apostolus, nisi veram egerint penitentiam, regnum Dei non possidebunt. Qui verò de rebus Ecclesiarum aliquid abstulerint, gravius inde judicentur: quia sacrarum rerum ablatio sacrilegium est, & sacrilegus vocatur qui ex eis aliquid abstulerit, aut rapuerit. Extorres namque à liminibus sanctæ matris Ecclesie tales personæ usque ad satisfactionem Ecclesie, quam læserunt, sunt habendæ, atque firmiter denotandæ. Et item sanctus Paulus, per quem loquutus est Christus, dicit quia neque rapaces, neque homicidæ, neque adulteri regnum Dei possidebunt. Et item, si quis fornicator est, aut adulter, aut rapax, aut homicida, cum hujusmodi nec cibum sumere Christi discipulo, id est, Christiano, licet ante satisfactionem, id est, correctionem ac emendationem & dignam penitentiam. Et sanctus Iohannes Apostolus talem salutare aut in domum recipere vetat. Et sacri canones Spiritu sancto per eos dictati qui in cælo cum Deo regnant, & in terris miraculis coruscant, constituerunt dicentes: Si quis de potentibus Clericum aut quemlibet pauperem aut religiosum exspoliaverit, & mandaverit ad ipsum Episcopus ut eum audiat, & is contempserit, invicem mox scripta percurrant per omnes provincie Episcopos, quoscunque adire potuerint, ut excommunicatus habeatur donec audiat & reddat aliena. Et de rebus ac facultatibus ecclesiasticis dicunt: Si quis oblationes Ecclesie extra Ecclesiam accipere vel dare voluerit præter conscientiam

VI. 97.

Concil.
Tolet. 1.
cap. 11.Concil.
Gangr.
cap. 7.

conscientiam Episcopi, vel ejus cui hujusmodi officia commissa sunt, nec cum ejus voluerit agere consilio, anathema sit. Et item in Capitulis Imperatorum scriptum est de his qui in exercitu quoscunque secum ducunt, quod & nos infra patriam volumus observare. Deinceps omnibus denuntiare volumus ut unusquisque cognoscat omnes qui in suo obsequio sunt, sive sui sint, sive alieni, ut ille de eorum factis rationem se sciat redditurum, & quicquid in pace violanda deliquerint, ad ipsius debeat periculum pertinere, ea scilicet conditione ut pacis violator primùm juxta facinoris qualitatem, sive coram nobis, sive coram Misso nostro, dignas pœnas persolvat, & senior, qui secum talem duxerit quem aut constringere noluisset aut non potuit ut nostram jussionem servaret, & insuper in regno nostro prædas facere non timuerit, pro illius negligentia, si antè eum de his non admonuerit, & postquam negligentia contemptoris ad ejus notitiam pervenerit, eum corrigere, sicut decet, neglexerit, honore suo privetur, ut scilicet neuter illorum sine justa vindicta remaneat. Nos autem Episcopi evangelica & apostolica atque episcopali auctoritate seniores & quemlibet regni potentem, si commonitus juxta evangelicum præceptum se suosque homines corrigere noluerit, & licet ipse talia non faciat, tamen si sui vel in suo obsequio manentes talia fecerint, si eos non correxerit, & emendari quæ faciunt non obtinuerit, eosque ad poenitentiam non perduxerit, ipse excommunicetur secundum sacros canones, donec suos homines ad emendationem & poenitentiam reducat, quia melius judicavimus illum excommunicari per cujus fortiam sui talia faciunt quam omnes illos qui nec Deum timent, nec Episcopos neque Missos reipublicæ propter ejus fortiam reverentur, & excommunicati ipsi non corriguntur, & alios suo morbo inficiunt, quia, dicente Apostolo, non solum qui faciunt, sed qui consentiunt facientibus, digni sunt morte. Non est liber à consensu qui quod emendare potest emendare neglegit, quapropter sine dubio peccati se participem facit. Si autem ipse potens vel senior satisfecerit Episcopo & Missis regis, quia suos homines ad emendationem & ad poenitentiam non potest adducere, sed seipsum vult aut à talibus immunem ostendere aut dignè satisfacere, & hujusmodi maleficos à suo obsequio recedere, & ut Dei

Tom. II.

inimicos persequi, tunc aut non excommunicetur, aut ab excommunicatione solvatur. Et item in Capitulis Imperatorum scriptum est: *Comites vero ministris Ecclesie in eorum ministeriis, ut hoc plenius & de ministris & de se & de suis hominibus obtinere possint, adjutores in omnibus fiant. Et quicumque prima & secunda vice de his à Comite admonitus non se correxerit, volumus ut per eundem Comitem ejus negligentia ad nostram notitiam perferatur, ut nostra auctoritate quod in nostro capitulari continetur subire cogatur. Et item: De pace in exercitu tali itinere servanda usque ad marcham, hoc omnibus notum fieri volumus, quod quicumque auctorem damni sibi inlati nominatim cognoscit, ut justitiam de illo querat & accipiat. Et item: Si quis in exercitu vel infra regnum sine jussione dominica per vim hostilem aliquid prædari voluerit, aut sanam tollere, aut granum, sive pecora majora vel minora, domosque infringere vel incendere, hæc ne fiant omnino prohibemus. Quod si ab aliquo præsumptiosè factum fuerit, sexaginta solidis, si liber est, sit culpabilis, & omnia similia restituat, aut cum duodecim testibus se purget. Si verò servus hoc fecerit, sententia capitali subiaceat, & dominus omnia similia restituat, quia servum suum non correxit nec custodivit ut talia non perpetraret, quoniam si nos ipsos comedimus, citò deficiemus. Unusquisque tamen custodiat exercitum suum, ne aliqua prædatio infra regnum fiat. Similiter & collectas quas Theotisca lingua herizuph appellant, & infractiones immunitatum, & incendia, & assalturas in domos, & conjurationes, & conspirationes, & seditiones, & raptus feminarum, sicut & divitiarum & humanarum leges prohibent, & prædecessores nostri Reges prohibuerunt, firmiter ex banno nostro & nos prohibemus.*

Nos quoque Episcopi auctoritate Dei & sacrorum canonum, sicut sancti Pontificis DCXXX. in Chalcedonensi Concilio conspirationem fieri prohibuerunt, & sicut cetera Concilia Episcoporum hujusmodi perniciosà facta vetuerunt, & nos prohibemus, quia facientes illa per eorum judicium qui cum Deo jam in celo regnant, & à cœlesti Ecclesia & à Christianorum societate separati sunt, nisi per dignos poenitentiarum fructus ad hoc redeant ut sanctæ Ecclesiæ possint readunari. Similiter ut hæc capitula, quæ hic annotata sunt, ita per hæc & illa omnia quæ in superscriptis locis, scilicet in Carisiaco, & apud Valentianas, collecta & constituta

L

sunt, observari præcipimus, & omnes communiter confirmamus.

Si autem aliquis quisunque inobediens extiterit, cum summa festinatione Episcopi, Comites, & Missi nobis notum facere curent, ut quantocius ad nostram præsentiam illum venire jubeamus, & dignam ultionem secundum judicium fidelium nostrorum sustineat. Et si, quod absit, talis emerferit qui Dei timorem postponat, & ecclesiasticam auctoritatem contemnat, & regiam potestatem refugiat, sciat quisunque ille fuerit quia & secundum canonicam auctoritatem ab omnium Christianorum cœru & à sanctæ Ecclesiæ consortio & in cœlo & in terra alienus efficietur, & regali potestate atque omnium regni fidelium unanimitate sicut Dei & Ecclesiæ inimicus & regni devastator persequetur usque dum à regno exterminetur. Et si aliquis Comes fuerit qui hoc in suo comitatu fecerit, aut ibi talia increfcere permisit, aut ipse illa non emendaverit, aut nobis nota non fecerit, ut nostra auctoritas talia corrigat, sciat quia talem sententiam inde sustinebit sicut tempore antecessorum nostrum consuetudo fuit. Episcopus autem, secundum Toletani Concilij capitulum septimum, ad quem pertinere noscuntur illi qui talia contra Deum & Ecclesiæ pacem faciunt, si eos quolibet munere vel favore aut negligentia admonere noluerit, ut aut revertentes suscipiat,

Concil.
Tolet. 6.
c. 7.
Regino lib.
2. c. 293.

aut contemnentes de Ecclesia reiciat, excommunicatus à collegio ceterorum Episcoporum habebitur quousque emendationis vel damnationis eorum ab eo sententia promulgetur. Quoniam nisi communiter certaverimus ut in omnibus iustitia omnibus conservetur, nec Rex pater patriæ, nec Episcopi propitiatores & reconciliatores populi ad salutem æternam, nec qui participatione nominis Christi Christiani vocantur, hoc quod humano ore dicimur, in divinis oculis esse valeamus. Ut autem hæc quæ observanda supra scripsimus ac prænominavimus, nunc & de cetero certius & expressius à nobis atque à successoribus nostris inconcussa ferventur, propriis manibus his subscribere communi consensu decrevimus, ea conditione servata, ut quia omnes in cunctis ordinibus à regia ditione sibi expetunt competentia legis jura fervari, regie quoque potestati in cunctis ordinibus lex juris debiti & honor ab omnibus obedienter & fideliter cooperante Domino conservetur.

Post hæc omnia relecta & conlaudata, communi consensu decrevimus ut si aliquis homo propter mala facta, quæ emendare & per legem & per penitentiam noluerit, senioem suum dimiserit, aut ab illo propter hæc ejectus fuerit, ab alio non recipiatur donec illa quæ malè fecit emendet & per legalem compositionem & per ecclesiasticæ satisfactionis penitentiam.

TITVLVS XXXV.

Quando Hlotharius ad osculum receptus est.

ANNO INCARNATIONIS DOMINICÆ DCCCLXII. quando Hludouicus Karolo mandavit ut cum eo simul & Hlotharium reciperet ad osculum atque colloquium, misit Karolus per eum, & per Alfridum, atque per Salomonem, & per Adventium, & per Hattonem Episcopos, Hlothario hæc quæ sequuntur capitula, dicens quia pro his causis ei non auderet communicare nisi ita persiceretur sicut ibidem scriptum est. Renuntiantibus autem ex parte Hlotharij Hludouico & præfatis Episcopis Karolo & Hincmaro utemque Hincmaro & Hodoni atque Christiano Episcopis quòd ita se vellet & se facturum esse fuerat professus Hlotharius, sub hac convenientia receperunt eum ad osculum atque colloquium Karolus atque Episcopi qui cum eo fuerunt.

CAP. I.

Posteaquam proximè apud Confluentes nos invicem mutua indulgentia,

annuente Deo, communi fidelium nostrorum consilio reconciliavimus, & sacramento de observanda inter nos pace & de